

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1375/2023
26.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владан Јевтић, адвокат из ..., против туженог Универзитетског клиничког центра Србије, кога заступа Државни правобранилац, Београд, ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3234/22 од 24.10.2022. године, у седници одржаној 26.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3234/22 од 24.10.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 5551/21 од 05.05.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број .. од 26.01.2016. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду број .. од 25.10.2010. године. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да га врати на рад. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3234/22 од 24.10.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог, на неодређено време. Обављао је послове шефа Одсека ... у Сектору ... у Служби за Дана 29.12.2015. године био је заказан састанак поводом мера заштите од пожара и превентивних мера безбедности. Једна од мера била је да се ослободи противпожарни пут до енергане и да се онемогући да се на том путу паркирају возила, јер се запослени нису придржавали тих мера, те је доста возила било паркирано на противпожарном путу. На састанку је поред ББ, који је обављао послове начелника заштите од пожара и превентивних мера безбедности, требало да присуствује и начелник енергане ВВ и руководилац Сектора и енергетике и помоћник директора службе ГГ, да би се решили проблеми. На том састанку појавио се и тужилац, иако није позван и понашао се тако да је састанак због његовог понашања фактички прекинут. Тужилац се успротивио забрани Одлуке о коришћењу простора испред уласка у енергану за паркинг возила и жучно се обратио ББ: „Шта мислиш ко си ти да нама дајеш наређења?“. Након неодржаног састанка ББ известио је директора службе да је тужилац фактички прекинуо састанак и да је онемогућио да се исти одржи. Због оваквог понашања покренут је дисциплински поступак против тужиоца, те му је решењем број .. од 26.01.2016. године отказан уговор о раду због непоштовања радне дисциплине, односно због тога што је његово понашање такво да не може да настави рад код туженог. У обрзаложењу решења наведено је да је тужилац викао и псовао, омаловажавао и претио ББ, шефу Одсека противпожарне заштите и да је својим понашањем узроковао опструкцију процеса рада у Сектору енергетике, тако што је онемогућио ББ да одржи састанак у циљу свакодневног спровођења трајног налога из решења Управе за ванредне ситуације МУП РС о стриктној промени забране паркирања и заустављања возила испред објекта топлане енергане, што представља непоштовање радне дисциплине из члана 179. тачка 3. Закона о раду, у вези са одредбама Пословног кодекса туженог, тачкама 49. тачка 3. и 5. и тачка 50. став 1. тачка 5. и члана 51. и 52. истог Кодекса. Тужиоцу је 06.01.2016. године дато упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду из члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду. Изјавом од 13.01.2016. године тужилац се изјаснио на наводе из упозорења. Пре критичног догађаја против тужиоца је вођен дисциплински поступак у којем му је решењем број .. од 06.03.2015. године изречена мера „опомена са најавом отказа“.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев налазећи да су се стекли разлози за отказ уговора о раду који су тужиоцу стављени на терет оспореним решењем. Тужилац је прекршио радни дисциплину предвиђену актом послодавца на тај начин што је својим понашањем прекинуо састанак, на који није био позван, који је био важан за противпожарну заштиту и непримерено се понашао према ББ начелнику заштите од пожара и превентивних мера безбедности. Код изложеног, оспорено решење је законито, имајући у виду и да је против тужиоца у току 2015. године већ вођен дисциплински поступак у коме му је изречена мера опомене са најавом отказа, због чега није било олакшавајућих околности које би оправдале примену неке од мера из члана 179а

Закона о раду. Имајући у виду наведено, одбијен је и захтев тужиоца за враћање на рад.

По оцени Врховног суда, одлуке нижестепених судова засноване су на правилној примени материјалног права.

Оспореним решењем о отказу уговора о раду тужиоцу запосленом на месту рада шефа Одсека ... у Сектору ... у Служби за ... отказан је уговор о раду и престао је радни однос због непоштовања радне дисциплине из члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду, у вези члана 49. тачка 3. и 5, члана 50 став 1. тачка 5, члана 51. и члана 52. Пословног кодекса туженог, односно због тога што је његово понашање такво да не може да настави рад код туженог.

Према члану 179. став 3. тачка 8. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05...75/14) послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину и то ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Чланом 49. тачка 3. и 5. Пословног кодекса туженог број 2049 од 01.02.2008. године прописано је да се правила утврђена Пословним кодексом заснивају на општим правилима поштовања радне дисциплине и понашања у КЦС, а у вези са очувањем угледа КЦС, као и достојанства и угледа запослених; пристојним и културним понашањем запослених, као и на развијању колегијалних односа на основама поштовања, поверења, сарадње и толеранције.

Чланом 50. став 1. тачка 5. истог Кодекса прописано је да се сматра да је запослени повредио одредбе Пословног кодекса, радну дисциплину, односно правила понашања у КЦС ако се недолично понаша према осталим запосленима или пацијентима (свађа, увреде, сексуано узнемиравање, туче и слично).

Чланом 51. Кодекса прописано је да је начин на који се комуницира са људима један од првих показатеља доброг пословног понашања. Љубазност је стандард понашања који се очекује од сваког запосленог у КЦС.

Према члану 52. Кодекса у пословној комуникацији са запосленима, пацијентима и пословним партнерима не треба говорити повишеним тоном, неправилно, у сленгу и уз коришћење неформалних израза, јер исти остављају утисак необразоване и неозбиљне особе. Начин изражавања мора да буде правиан и јасан, без упуштања у вербалну расправу, исказивања свог нерасположења или изношења личних проблема.

Код утврђеног чињеничног стања, правиан је закључак нижестепених судова да је тужилац извршио наведену радњу повреде радне дисциплине, која му је оспореним решењем стављена на терет, као и да је одговоран за њено извршење. Тужилац се, критичном приликом непримерено понашао према ББ, након чега је прекинут састанак везан за противпожарну заштиту, па је остварен разлог за отказ уговора о раду из члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду, у вези члана 49. тачка 3. и 5, члана 50. став 1. тачка 5. и члана 51. и 52. Пословног кодекса туженог. Вербални напад, вређање и омаловажавање запосленог ББ од стране тужиоца, спорном приликом, супротно је одредбама наведеног акта туженог, као и стандарду очекиваног понашања

запосленог и такво понашање да запослени, овде тужилац не може да настави рад код послодавца. Тужилац је знао, односно морао је знати да такво његово понашање представља разлог за отказ уговора о раду.

Тужени послодавац је поштовао процедуру прописану одредбама члана 180 Закона о раду, јер је тужилац писаним путем упозорен на постојање разлога за отказ уговора о раду и на упозорење се изјаснио, па је оспорено решење туженог о отказу уговора о раду законито и нема услова за поништај, како су то, супротно наводима ревизије, правилно нашли нижестепени судови.

Како је одбијен тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду, а имајући у виду акцесорни карактер захтева за враћање на рад, правилно је одбијен и тужбени захтев тужиоца за враћање на рад, у складу са чланом 191 став 1 Закона о раду.

Код изложеног неосновани су ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Без утицаја су наводи ревизије који се односе на могућност примене мере из члана 179а Закона о раду, јер су у оспореном решењу оцењене све околности конкретног случаја, уз закључак да нису постојале олакшавајуће околности, које би оправдавале примену неке друге мере, уместо отказа уговора о раду. Наиме, дискреционо је право послодавца да одлучи хоће ли запосленом отказати уговор о раду или се определити за неку другу меру, ценећи све околности случаја а нарочито понашање запосленог који је извршио повреду радне дисциплине.

Такође, наводима ревизија оспорава се утврђено чињенично стање и оцена доказа, што не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку. С тим у вези неосновано се ревизијом указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 383. Закона о парничном поступку, јер је другостепени суд одлуку засновао на чињеничном стању које је утврђено у првостепеном поступку, па није био дужан да у складу са наведеним одредбама Закона о парничном поступку закаже расправу пред другостепеним судом.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**